

YOUTUBE TÜRKÇE GİTAR EĞİTİMİ VİDEOLARININ ÇOKLU ORTAM İLKELERİNE GÖRE İNCELENMESİ

AN ANALYSIS OF YOUTUBE TURKISH GUITAR EDUCATION VIDEOS ACCORDING TO MULTIMEDIA PRINCIPLES

Deniz BENGİTOZ
Bahçeşehir Üniversitesi
denizbengitoz@outlook.com
ORCID: 0009-0009-6928-8317

Ayşegül LIMAN-KABAN
Bahçeşehir Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi
aysegul.liman@es.bau.edu.tr
ORCID: 0000-0003-3813-2888

ÖZ

Geliş Tarihi:

26.05.2023

Kabul Tarihi:

18.09.2023

Yayın Tarihi:

25.09.2023

Anahtar Kelimeler

Çoklu Ortam, Çoklu Ortam Tasarımı, YouTube, Müzik Dersi, Gitar Eğitimi

Keywords

Multimedia, Multimedia Design, Music Lesson, Guitar Education

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, eğitim içeriklerinin video formatında sunulduğu videoların sayısı hızla artmaktadır. Günümüzde müzik alanında hem hobi amaçlı hem de profesyonel olarak kendini geliştirmek isteyen herkes, birçok video içeriğine erişebilmektedir. Yaş ayrımı olmadan bu alanda pek çok içeriğe ulaşılabilir platformlardan biri YouTube'dur ve Türkiye'de en çok eğitimi aranan enstrümanlardan biri gitar eğitimidir. Bu çalışmanın amacı YouTube platformunda Türkçe gitar eğitimi veren en popüler videoların çoklu ortam tasarımı ilkelerine göre incelenmesidir. Araştırma, durum çalışmasıdır ve içerik analizi gerçekleştirilmiştir. Mayer'in çoklu ortam tasarımı ilkeleri olan tutarlılık, dikkat çekme, konumsal yakınlık, zamansal yakınlık, parçalara bölme, çoklu ortam ve kişiselleştirme ilkeleri temel alınarak yapılmıştır. Araştırma sonucunda incelenen videoların genel olarak çoklu ortam tasarımı ilkelerine uygun bir şekilde hazırlandığı belirlenmiştir. Bununla birlikte, geliştirilmesi gereken ilkeler de ortaya çıkmıştır.

ABSTRACT

With the advancement of technology, the number of videos in which educational content is presented in video format is rapidly increasing. Today, anyone who wants to improve themselves in the field of music, both as a hobby and professionally, can access a wide range of video content. YouTube is one of the platforms where you can access a lot of content in this field regardless of age, and one of the most searched instruments in Turkey is guitar education. The aim of this study is to analyse the most popular Turkish guitar instructional videos on YouTube according to multimedia design principles. The research is a case study and content analysis was conducted. It was based on Mayer's multimedia design principles of coherence, attracting attention, spatial proximity, temporal proximity, fragmentation, multimedia and personalization. As a result of the research, it was determined that the analysed videos were generally prepared in accordance with the principles of multimedia design. However, principles that need to be improved have also emerged.

DOI: <https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.1302347>

Atıf/Cite as: Bengitöz, D., & Liman Kaban, A. (2023). Youtube Türkiye'de gitar eğitimi veren kanalların çoklu ortam tasarımı ilkelerine göre incelenmesi. *Neşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, 13(3), 1844-1865.

Giriş

Video formatında oluşturulan eğitim odaklı içerikler, teknolojinin gelişmesiyle birlikte geçmişten günümüze daha işlevsel hale gelmiştir. Önceleri tek taraflı yönetilen çalışmaların aksine, günümüzde ileri ya da geri alma, başlat-devam et gibi fonksiyonlar mevcuttur. Ayrıca, çözünürlük ve dil seçeneği gibi sınırlamalar da ortadan kalkmıştır. İnternetin evrimi göz önüne alındığında, video formatındaki eğitim odaklı içerikler daha geniş kitlelere ulaşma imkanı bulmuştur. Video formatında içerik üretmek isteyen kişiler için de üretim süreci kolaylaşmıştır. Kullanıcı dostu video düzenleme programları sayesinde pahalı ekipmanlar yerine, kameralı telefonlarla dahi video çekimi ve düzenleme yapmak mümkün hale gelmiştir (Ülker, 2021).

YouTube, 2005 yılında California'da kurulmuş ve 2006 yılında Google tarafından satın alınmıştır. Bugün itibarıyla YouTube'un piyasa değeri 20 milyar dolar düzeyindedir. Günlük olarak 4 milyar video izlenmekte olup, 2011 yılından bugüne kadar yaklaşık 1 trilyon video izlendiği tahmin edilmektedir. Aylık olarak 2 milyar ziyaretçi siteyi ziyaret etmekte ve her ay 800 milyon kişi en az bir YouTube videosu izlemektedir. Kullanıcılar aylık olarak 3 milyar saat YouTube'da vakit geçirmekte, bu da 326,294 yıla denk gelmektedir. YouTube, ABD'deki İnternet trafiğinin %10'unu oluşturmaktadır ve 60 günde yüklenen video içeriği, Amerikan televizyon kanallarının 60 yılda ürettiği içerikten daha fazladır. YouTube (www.youtube.com) bir milyardan fazla kullanıcısıyla en büyük çevrimiçi video materyali deposudur (Camm, Russell, Xu & Rajappan 2018). YouTube dünyanın en çok ziyaret edilen sitelerinden biridir (Alexa, 2022). YouTube'un öğretim sürecinde kullanılması öğrenci ve öğretmenlere fayda sağlamaktadır (Alkhubaydi, 2018). Bu faydalar şunlardır: öğrencilerin dikkatini çekmek, öğrencilerin konsantrasyonunu sağlamak, gözlemlenmesi zor deneyimleri gözlemlenmek, konuya ilgi uyandırmak, içerik tutumlarını geliştirmek, öğrencilerle bağlantı kurmak, yaratıcılığı teşvik etmek, işbirliğini artırmak, öğrencileri motive etmek, öğrenmeyi eğlenceli hale getirmek, korkutucu kaygıları azaltmak konular, artan anlayış. YouTube, çevrimiçi videonun hakim olduğu bir dönemde ortaya çıkmış ve 2006 yılındaki bir araştırmaya göre günlük olarak izlenen 100 milyon çevrimiçi videonun %60'ı YouTube üzerinden gerçekleşmektedir (Kellner & Kim, 2010). Bununla birlikte, bu videoların çoğunluğunun geleneksel haber kuruluşlarının siteleri yerine YouTube gibi video paylaşım sitelerinden izlenmesi, haber organizasyonları için bir sorun teşkil etmektedir. Ayrıca, içerik üretimi ve dağıtımında sayısız aktörün yer aldığı bir ortamda, sayısal bolluğa doğru bir geçiş yaşanmaktadır, bu da içerik ekonomisinin yeniden yapılandırılmasına yol açmaktadır. YouTube'un bazı eksiklikleri de vardır. Örneğin, çevrimiçi sohbet veya çevrimiçi hizmetler sunmamaktadır, kullanıcıların resimlerini paylaşmasına, özelleştirilmiş arkadaş listeleri oluşturmasına veya fotoğraf albümleri oluşturmasına izin vermemektedir. Ayrıca, kullanıcıların doküman paylaşımı yapmalarına veya video gösterimlerini kısıtlayıcı reklamlar içermemesine olanak sağlamamaktadır. Ancak YouTube'un üstün yanları da mevcuttur. Kullanıcıların kendi kanallarını oluşturabilme imkanı sunması, sayısız içerikte videoya erişim sağlaması, özel kategorilere sahip olması ve videolara özel fırsatlar sunması bunlardan bazılarıdır. Youtube ve benzeri platformlarda neredeyse her türlü içeriğe, doğru ya da yanlış, erişilebilmektedir. Bu platformlar, farklı konularda birçok içeriğe ev sahipliği yapmaktadır. Eğitimle ilgili içerikler de Youtube'da bulunabilmektedir. Türkiye özelinde yapılan bir araştırmada, öğrenilmek istenen en popüler müzik aletinin bağlama olduğu tespit edilmiştir. Bununla birlikte, gitar öğrenimi ile ilgili aramaların sayısı da oldukça yüksektir. Youtube'da gitar eğitimiyle ilgili birçok kanal bulunmaktadır. Eğitim odaklı incelendiğinde, başarılı kanalların yanı sıra hatalı bilgi sunan kanalların da var olduğu gözlenmektedir. İçeriklerin öğrenenler tarafından daha kolay anlaşılır hale getirilebilmesi için, çoklu ortam tasarımı ilkelerine dikkat edilerek hazırlanmasının başarıyı artıracığı düşünülmektedir. 2023 yılı We Are Social raporuna göre, dünya genelinde internet kullanıcılarının sayısı 5,16 milyara ulaşmış ve nüfusa göre kullanım oranı %64,4'tür. Türkiye'de ise internet kullanıcılarının sayısı 71,38 milyon olup, nüfusun %83,4'üne denk gelmektedir. Bu oran, dünya genelindeki ortalamanın üzerindedir.

Sosyal medya kullanıcılarının dünya genelindeki sayısı 4,76 milyardır ve nüfusa oranı %59,4'tür. Türkiye'de ise aktif sosyal medya kullanıcıları 62,55 milyon kişiye ulaşmıştır. Türkiye'de aktif sosyal medya kullanıcılarının oranı %73,1 olup, internet kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu sosyal medya kullanmaktadır.

Türkiye'deki internet kullanıcıları, ortalama olarak 2 saat 58 dakikasını sosyal medya platformlarında geçirmektedir. Bir kullanıcının aylık olarak kullandığı sosyal medya platformu sayısı ise ortalama olarak 7,6'dır. Türkiye'deki internet kullanıcılarının %90,6'sı en çok Instagram'ı tercih etmektedir. Instagram'ı sırasıyla WhatsApp, Facebook ve Twitter takip etmektedir. Kullanıcılar aylık olarak ortalama 21 saat 24 dakika

Instagram'da zaman geçirmektedir. Sosyal medya hesaplarından en çok takip edilen kişiler ise arkadaşlar, aile üyeleri ve tanıdıklardır. Türkiye'de en çok kullanıcısı bulunan sosyal medya uygulaması ise 57,9 milyon kullanıcıyla YouTube'dur. We Are Social 2023 raporuna göre, Dünya genelinde internet kullanıcılarının sayısı 5.16 milyara ulaşmış ve nüfusa göre kullanım oranı %64.4'tür. Türkiye'de ise internet kullanıcılarının sayısı 71.38 milyon olup, nüfusun %83.4'üne denk gelmektedir. Bu oran, dünya genelindeki ortalamanın üzerindedir. Sosyal medya kullanıcılarının dünya genelindeki sayısı 4.76 milyardır ve nüfusa oranı %59.4'tür. Türkiye'de ise aktif sosyal medya kullanıcıları 62.55 milyon kişiye ulaşmıştır. Türkiye'de aktif sosyal medya kullanıcılarının oranı %73.1 olup, internet kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu sosyal medya kullanmaktadır. Türkiye'deki internet kullanıcıları, ortalama olarak 2 saat 58 dakikasını sosyal medya platformlarında geçirmektedir. Bir kullanıcının aylık olarak kullandığı sosyal medya platformu sayısı ise ortalama olarak 7.6'dır. Türkiye'deki internet kullanıcılarının %90.6'sı en çok Instagram'ı tercih etmektedir. Instagram'ı sırasıyla WhatsApp, Facebook ve Twitter takip etmektedir. Kullanıcılar aylık olarak ortalama 21 saat 24 dakika Instagram'da zaman geçirmektedir. Sosyal medya hesaplarından en çok takip edilen kişiler ise arkadaşlar, aile üyeleri ve tanıdıklardır. Türkiye'de en çok kullanıcısı bulunan sosyal medya uygulaması ise 57.9 milyon kullanıcıyla YouTube'dur.

Bu çalışma, YouTube platformunda yer alan gitar eğitimi videolarının çoklu ortam tasarımı ilkelerine uygun olup olmadığını incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, YouTube'da en çok izlenen gitar dersi videolarının incelenmesi temel alınarak gerçekleştirilmiştir.

Öğrenme süreçlerinde çoklu ortam tasarımına uygun olarak hazırlanan çalışmaların, öğrenenler üzerinde olumlu etkileri olduğu iddia edilmektedir. Türkiye'de YouTube platformunda bulunan gitar dersi içeriklerinin incelenmesi sonucunda, birçok video içeriğinin çoklu ortam tasarımı ilkeleriyle tam olarak uyumlu olmadığı gözlemlenmiştir. Yapılan araştırma, eğitim alanında tasarım hazırlayan ve video içerik üreten öğretmenlere yönelik olarak çalışmanın daha başarılı bir hale getireceği ve bu durumun problemimizin önemini vurguladığı sonucuna ulaşmıştır.

Çalışmanın Amacı ve Alt Amaçları

Bu araştırmanın amacı, YouTube platformunda en popüler Türkçe gitar eğitimi videolarının çoklu ortam tasarımına göre incelenmesidir. Araştırma, aşağıdaki soruları yanıtlamak için yapılmıştır:

Öğretim videolarını multimedya tasarım ilkelerine dayalı olarak analiz etmek için kapsamlı bir değerlendirme listesi nasıl oluşturulur?

Çoklu ortam tasarımı ilkeleri ışığında incelendiğinde, gitar dersi videolarının içerikleri nasıl benzerlikler ve farklılıklar göstermektedir?

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorular oluşturulmuştur:

Tutarlılık ilkesine uygunluk gözlemlenmiş midir?

Dikkat çekme ilkesine uygunluk gözlemlenmiş midir?

Konumsal yakınlık ilkesine uygunluk gözlemlenmiş midir?

Zamansal yakınlık ilkesine uygunluk gözlemlenmiş midir?

Parçalara bölme ilkesine uygunluk gözlemlenmiş midir?

Çoklu ortam ilkesine uygunluk gözlemlenmiş midir?

Kişiselleştirme ilkesine uygunluk gözlemlenmiş midir?

Müzik Eğitimi ve Dijitalleşme

Rudolph ve Frankel (2015), coğrafi ve sosyo-ekonomik nedenlerden dolayı eğitimcilerle erişimin sınırlı olduğu durumlarda YouTube'daki müzik aleti eğitimlerinin öğrencilerin müzik anlayışını geliştirebileceğini kabul etmiştir. Ayrıca Ganchoudhuri ve Wellman (2020) dijital medyada müzik eğitimi için bir ağ oluştuğuna dikkat çekmiş ve örnek olarak sadece YouTube'da keman eğitimi ile ilgili 85.000 giriş olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca Ganchoudhuri ve Wellman (2020) dijital medyada müzik eğitimine yönelik bir ağ oluştuğuna dikkat çekmiş ve örnek olarak sadece YouTube'da keman eğitimi ile ilgili 85.000 giriş olduğunu belirtmişlerdir. Uygun (2020), Türkçe videoları incelediği araştırmasında bağlama, gitar, piyano, keman ve flüt videolarının toplam 23.720.666 izlenme sayısına ulaştığını ortaya koymuştur. Uygun (2020), Türkçe videoları incelediği araştırmasında bağlama, gitar, piyano, keman ve flüt videolarının toplam 23.720.666 izlenme sayısına ulaştığını ortaya koymuştur.

Albert (2015) sosyal medyanın mevcut müzik eğitimi uygulamalarına entegre edilmesinin sentez ve değerlendirme gibi üst düzey bilişsel faaliyetleri gerçekleştirebileceğini vurgulamaktadır. Waldron (2012), YouTube ve müzik arasındaki ilişki üzerine yaptığı son üç maddelik sınıflandırmada, YouTube'da müzik eğitiminde kullanılmak üzere kasıtlı olarak yapılandırılmış derslere dikkat çekmiştir. Parasız (2018), Türk müzik öğretmeni adaylarının derslerinde en çok YouTube'dan yararlandıklarını tespit etmiştir. Whitaker, Orman ve Yarbrough (2014) YouTube'a yüklenen müzik eğitimi videolarının özelliklerini incelemiş ve YouTube'un müzik öğretimi ve öğrenimi için avantajlı olabileceği sonucuna varmıştır. Gulum (2023), öğretmenlerin saha dışı iletişim önererek, öğretmenlerin videolarını tekrar izlemeye teşvik ederek ve belirli sorunlarını ele almak için özel ders almayı önererek öğrencilere yardımcı olduğunu belirtmektedir. YouTube, sanatçıların, öğretmenlerin ve müzik meraklılarının ilginç, eğlenceli ve değerli içerikleri geniş kitlelerle paylaştığı bir platform haline gelmiştir (Kavoori, 2015; Marone & Rodriguez, 2019; Soukup, 2014; Thibeault & Evoy, 2011). YouTube, müzik eğitiminin önündeki mekânsal ve zamansal engelleri kaldırdığı için, eğitim içeriği yaratıcıları benzersiz öğretim stilleri, teknikleri ve "markaları" aracılığıyla dünyanın her yerinden öğrencilerin ilgisini çekebilmektedir (Marone & Rodriguez, 2019; Pinzaru & Mitan, 2012). Araştırmalar ayrıca, dünyanın dört bir yanından YouTube kullanıcılarının müzik eğitimi videolarını paylaşmaya aktif olarak katıldıklarını göstermektedir (Marone & Rodriguez, 2019; Whitaker, Orman ve Yarbrough, 2014). Ayrıca YouTube, öğrencilerin eğitsel videoları diledikleri kadar gözden geçirmelerine (Gulum, 2023; Kruse & Veblen, 2012) ve kendi videolarını oluşturup paylaşmalarına olanak tanır (Çayarı, 2014). Müzik öğrenimi ve öğretimine yönelik bu gayri resmi ve teknoloji dolayimli yaklaşım giderek daha popüler hale gelmekte, böylece müzik eğitime yönelik geleneksel yaklaşımları zorlamakta, tamamlamakta ve genel olarak ileriye taşımaktadır (Brook & Uptis, 2015). Bu açıdan bakıldığında, çevrimiçi teknolojiler profesyonel müzisyen, amatör müzisyen, besteci, icracı, dinleyici, müzik öğrencisi ve müzik eğitimcisi gibi geleneksel kavramlar arasındaki çizgileri bulanıklaştırmaktadır (Çayarı, 2011). Literatür taraması sonucunda YouTube'un müzik eğitimi için önemli bir platform olduğunu ve coğrafi veya sosyo-ekonomik nedenlerle erişimin sınırlı olduğu durumlarda bile öğrencilerin müzik anlayışını geliştirebileceğini göstermektedir. Bu bağlamda, YouTube'un müzik eğitime yönelik büyük bir ağ oluşturduğu ve öğrenme sürecini zenginleştirdiği ortaya konmuştur. Türkçe videoların yüksek izlenme sayıları, YouTube'un Türkiye'deki müzik eğitimi alanında da etkili bir kaynak olduğunu vurgulamaktadır. Ayrıca, YouTube'un öğrenenlere öğrenme materyallerini özelleştirme ve paylaşma olanağı sunduğu görülmüştür. YouTube'un, geleneksel müzik eğitime alternatif bir yaklaşım sunarak müzik öğrenimi ve öğretimini daha erişilebilir ve dinamik hale getirdiği sonucuna varılmıştır. Bu nedenle, YouTube'un çevrimiçi teknolojilerle geleneksel müzik kavramlarını birleştirerek müzik eğitime yeni bir boyut kazandırdığı söylenebilir.

Çoklu Ortam Tasarımı

Çoklu ortam kavramını, sade bir yazı metniyle birlikte seslerin, sabit ve hareketli resimlerin, animasyonların, grafiklerin, tabloların kullanılmasıyla daha etkili ve çekici bir tasarımın öğrenenler için ortaya konulması olarak tanımlayabiliriz (Dursun & Odabaşı, 2017). John Sweller bilişsel yük alanında çalışmalar yapmış ve bilişsel yükü azaltmaya yönelik ortamlar geliştirilmesine önderlik etmiştir. Öğrenenler için öğrenmeyi desteklemek adına metin, resim, video gibi çoklu ortam öğelerinin kullanımına bağlı olarak öğrenenler üzerindeki etkisini incelemiştir (Sweller, 1988). Paivio çoklu kanallı bilgi işlem üzerine çalışmalar yapmıştır. İnsanların birbiriyle uyumlu görsel ve sözel içeriklere maruz kaldığında öğrenme becerilerinin daha iyi hale geldiğini savunmuştur. Paivio İkili Kodlama kuramını teorisini geliştirmiş ve insanların bu şekilde bilgileri işlediğini savunmuştur (Paivio, 2014). Mayer'e göre çoklu ortam, sözcüklerin ve görsellerin sunum materyallerinde kullanılması anlamına gelmektedir. Bilgi, yazıyla birlikte resimlerin de yer aldığı bir tasarıyla oluşturulduğunda, sadece yazılı tasarımlara göre daha iyi bir öğrenme olanağı sağlar. Bireyin anlamlı öğrenmesi, çoklu ortamda fiziksel etkinliklerden daha çok bilişsel etkinliklere bağlıdır. Sözcük kavramı, tanımda belirtilen her türlü sözel sembolü içerir. Konuşma, hikaye anlatma, yazılı metinler, bilgisayar ekranındaki ses efektleri ve yazılar sözel sembollere verilebilecek örneklerdir. Resimler ise çizimler, grafikler, haritalar, hareketli resimler, animasyonlar video gibi tüm görsel öğeleri kapsar. Mayer'in (2009) yapmış olduğu bu tanım, bütün çoklu ortam uygulamalarını kapsayacak genişliktedir ve materyallerin hem görsel hem de sözel biçimde sunulduğu teknolojiyi ifade etmektedir (Dursun & Odabaşı, 2017).

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri (BÖTE) bölümü lisans öğrencileri üzerinde çoklu ortam yazılımının öğrenenler üzerindeki etkisi araştırılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin çoğunun olumlu geri dönüş dile

getirdiği görülmüştür. Çoklu ortam yazılımıyla geliştirilen dersin öğrenciler için ilgi çekici ve eğlenceli olduğu, tekrar izleme fırsatı sunduğu, öğrencilere kendi hızlarında çalışma olanağı sağladığı ve daha kolay öğrenmelerine yardımcı olduğu görülmüştür (Yünkül, 2018).

Mayer çoklu ortamla etkili bir öğrenme tasarımında yol gösterici 12 ilkeden söz etmektedir.

Tablo 1. Çoklu Ortam Tasarımı İlkeleri

Çoklu Ortam İlkeleri		Üretici Süreçleri Geliştirme İlkeleri	
Konu Dışı İşlemleri İlkeleri	Azaltma	Temel Süreçleri Yönetme İlkeleri	
Tutarlılık		Parçalara bölme	Çoklu ortam
Dikkat çekme		Ön – alıştırma	Kişileştirme
Gereksizlik		Biçim	Ses
Konumsal yakınlık			Resim
Zamansal yakınlık			

Konu Dışı İşlemleri Azaltma İlkeleri

Tutarlılık ilkesine göre konu dışı materyaller öğretimde yer almadığında öğrenenler daha iyi öğrenirler (Dursun & Odabaşı, 2017). Anlatılan içeriğe uygun olmayan görsel, fon müziği, arka planlar tutarlılık ilkesine yer almamalıdır (İşbulan, Arslan, Alkaya, & Selvi, 2020). Konuyla ilgili olmayan hiçbir materyal arka planda yer almamalıdır. Bu durum öğrenenin konuya hakim olmasını zorlaştırır. Kullanılacak tüm materyaller o an anlatılan konuyla ilgili olmalıdır (Yakan, 2021). Gitar dersi için hazırlanacak videolarda da arka planın dikkati dağıtmayacak şekilde sade olarak hazırlanması gerekmektedir. Gerektiği yerde dikkat dağıtmayacak şekilde konuyla ilgili arka plan hazırlanabilir.

Dikkat çekme ilkesine göre önemli yerlerin koyu yazılması, altının çizilmesi, italik yazılması, madde madde yazılması vs çalışmalarla belirgin hale getirilmesidir. Görsel örnekler; kontrast renklerin kullanılması, belirgin şekilde dikkati çekecek efektlerin kullanılması (büyüteç içine alınması, yanıp sönen ışık kullanılması vb) şeklinde örnekler verilebilir. Kullanım koşulları: Öğrenenin ilgisini dağıtmayacak şekilde yeterli kullanımda, düşük okuma kabiliyeti olan kişilerde, konu dışı materyallerin var olduğu ortamlarda önemlidir (Dursun & Odabaşı, 2017). Önemli yerler vurgulandığında, öğrenme öğrenen için daha etkili bir şekilde gerçekleşecektir (İşbulan, Arslan, Alkaya, & Selvi, 2020). Konu içerisinde bilinmesi gereken önemli kavramlara dikkat çekmek için anlatım yoluyla buna dikkat çekilmeli, vurgulanmalıdır. Görsel olarak, kalın punto, farklı font, farklı renk kullanılarak vurgulanmalıdır. Tüm vurgulama teknikleri aynı anda yapılmamalıdır (Yakan, 2021). Videolarda dikkat çekmek için anlatımda vurgulama yapılabilir. Önemli olan bilgiler anlatılırken vurgulama yapılması öğrenmeyi daha kalıcı hale getirebilir. Bunun yanı sıra konu ve video tasarımına uygun olacak şekilde görsel efektler de kullanılabilir. Ancak bu efektler kullanılırken videoyu karmaşık hale getirmemesine dikkat edilmelidir.

Konumsal yakınlık ilkesine göre birbiri ile bağlantılı metinlerin ve resimlerin sayfada ya da ekran üzerinde birbirlerine yakın olmalıdır. Birbirlerinden uzak olduğu durumlara göre öğrenenler daha iyi öğrenirler (Dursun & Odabaşı, 2017). Birbiriyle bağlantılı içeriklerin yine birbiriyle yakın olması öğrenen için öğrenmeyi daha kolay hale getirecektir (İşbulan v.d., 2020). İlgili görsel ve yazıların, gösterilen alanda birbirinden uzak olması öğrenmeyi zorlaştırabilir. Ne kadar yakın olursa öğrenen için daha iyidir (Yakan, 2021). Video ile hazırlanan eğitim içeriklerinde gitar dersi için örnek verecek olursak anlatılan akorlar için pozisyon resmi yer alıyorsa, akorun ismi hemen ilgili akorun yanında yer almalıdır.

Zamansal yakınlık ilkesine göre, birbirleriyle bağlantılı metinlerin ve resimlerin aynı anda (eş-zamanlı) ortamda aynı anda bulunması gerekmektedir. Birbirleriyle bağlantılı metin ve resimlerin farklı zamanlarda sunulduğu ortamlara göre öğrenenler daha iyi öğrenirler (Dursun & Odabaşı, 2017).

Öğretilecek konudaki görsel ve metnin eş zamanlı olarak verilmesi öğrenen ayrı zamanlarda verilmesinden daha iyi olduğu yapılan çalışmalarda ispatlanmıştır (İşbulan v.d., 2020). Öğretilen konu ile ilgili görsel – yazı ya da görsel – anlatım zamansal olarak aynı anda olmalıdır. Anlatılan konu sonrası ortaya çıkan görsel yerine ilişkili materyallerin bir arada olması daha iyidir (Yakan, 2021). Videolarda verilen bilgilerle ilgili yer alacak

görsellerin eş zamanlı olarak sunulması zamansal yakınlık ilkesiyle bağlantılıdır. Anlatılan bilgidan sonra gösterilecek görsel bu ilkeyle uyuşmamaktadır.

Temel Süreçleri Yönetme İlkeleri

Parçalara bölme ilkesine göre anlatılacak konunun tek büyük bir bölüm olarak anlatılması yerine uygun biçimde bölümlere ayrılıp anlatılmasının öğrenenler açısından daha iyi olacağını savunmaktadır (Dursun & Odabaşı, 2017). Parçalara bölme ilkesi aynı zamanda öğrencilere kendi hızında ilerleme fırsatı vermektedir (İşbulan v.d., 2020). Anlatılacak konunun tek seferde bütün olarak anlatılmasındansa parçalara bölerek anlatılması öğrenen açısından daha iyidir. Farklı slaytlara bölmek, video anlatımlarında parçalara bölmeyi sabit bir efekt ile belirgin hale getirmek bütünsel yaklaşımdan daha iyidir (Yakan, 2021). Gitar eğitimi videolarından örnek verecek olursak videonun en başında içerikte öğretilenler tek tek belirtilirse ve sonrasında her konu girişinde görsel efekt ya da ses tonuyla vurgulama yapılırsa parçalara bölme ilkesine uygun bir içerik hazırlanmış olur. Bunun dışında YouTube platformunda yer alan zaman çizgisi özelliği de parçalara bölme ilkesini güçlendirmektedir. Bu özellik kullanıldığında zaman çizgisinde konunun ismi yer almaktadır. Ayrıca konu isimleri zaman çizgisinde yer aldığı için istenen konuya geri dönmek öğrenen için çok daha kolay hale gelmektedir.

Üretici Süreçleri Geliştirme İlkeleri

Çoklu ortam ilkesine göre sadece yazının bulunduğu bir anlatım şekli yerine ilgili resim ve yazının bir arada olduğu anlatım şeklinin öğrenenler için daha etkili olduğunun belirtmektedir (Dursun & Odabaşı, 2017). Yapılan araştırmalar sadece yazıyla anlatılan konu yerine yazı ve görselin bir arada kullanıldığı çalışmanın öğrenenlerde başarı düzeyini arttırdığını ortaya koymuştur (İşbulan v.d., 2020). Çalınacak şarkıda basılması gereken akorların ve şarkı sözünün videoda olması öğrenenlerin başarısını arttıracaktır (Yakan, 2021). Video ile hazırlanan gitar eğitimi videosunda anlatılan teorik bilgilerin konumsal ve zamansal yakınlık ilkesine uygun olacak şekilde görsel bir şekilde ekranda yer alması öğrenenler için başarı seviyesini arttıracaktır.

Kişileştirme ilkesi resmi dil yerine günlük dilin, öğrenenler üzerinde daha başarılı olduğunu belirtmektedir (Dursun & Odabaşı, 2017). Öğrenenlerin samimi dille karşılaşması karşısındakini arkadaş olarak görmesini hissettirmektedir. Bu durum başarıyı olumlu etkilemiştir (İşbulan v.d., 2020). Öğrenenlere konuyu anlatırken samimi bir dille konuyu anlatmak, resmi dil yoluyla yapılan anlatımlara göre daha çok başarı getirmektedir (Yakan, 2021). Özellikle YouTube platformunda eğitim dışında hazırlanan pek çok videoda samimi bir dil kullanıldığı gözlenmektedir. Örnek verilecek olursa; selam arkadaşlar kanalına hoş geldiniz, merhaba arkadaşlar harika bir video ile karşınızdayım gibi cümleler kullanılmaktadır. Eğitim videolarında da bu şekilde samimi bir dilin kullanılması, yapılacak çalışmaların öğrenenler için hem motivasyonunu arttıracaktır hem de kullanılan dil sayesinde öğrenen ile eğitmen arasında nispeten daha samimi bir bağ oluşacaktır.

Yöntem

Durum çalışması, genellikle karmaşık konuları incelemek için sıklıkla kullanılan bir araştırma yöntemidir ve genellikle birden fazla veri kaynağı kullanılarak belirli bir vakanın veya vakaların derinlemesine analizini içerir. Çalışılan olgunun bağlamı, süreçleri ve sonuçları hakkında ayrıntılı bir anlayış sağlamayı amaçlarlar. Durum çalışmaları eğitim (Arnold, 2017), yazılım mühendisliği (Amos, 2021) ve sağlık hizmetleri (Hamza & Hammad, 2020) gibi çeşitli alanlarda kullanılabilir. Belirli bir durum ya da olgunun inceliklerini keşfetmeye ve anlamaya çalışırken ve geleneksel deneysel ya da anket yöntemlerinin uygulanabilir ya da uygun olmadığı durumlarda özellikle yararlıdır (Arnold, 2017). Bu bir durum çalışmasıdır ve bu bölümde; araştırma modeli, katılımcıları, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin çözümlenmesi açıklanmaktadır. Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması kullanılarak yapılmıştır. İçerik analizi, sosyal bilimlerde ve medya çalışmalarında en çok atıfta bulunulan yöntemlerden biridir (Denzin & Lincoln, 2018). Yine aynı çalışmada, içerik analizinin, nitel ve nicel araştırmalarda kullanılan nesnel, sistematik ve gözleme dayalı bir yöntem olmayı amaçladığını ve içerik analizinin istatistiksel doğası göz önüne alındığında, post pozitivist görsel araştırmalarda faydalı olduğunun altı çizilmiştir. Güvenilirlik ve geçerlilik kriterleri, nitel araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için çok önemlidir. Bunun yollarından biri, tutarlı bir güvenilirlik için içerik analizi boyunca kodlayıcılar arası güvenilirliğin (Cohen's kappa'nın 0,7'nin üzerinde olması yeterlidir) birçok kez kontrol edilmesidir (Bernard, 2011). Veriler iki alan uzmanı tarafından incelenmiştir. Çalışmanın kodlayıcılar arası güvenilirlik 0.82'dir. YouTube platformunda yer alan videolar ön bellek ve çerezler gibi YouTube

algoritmasının yönlendirmesine maruz kalmadan seçilmesi için gizli sekmede ve üyelik girişi yapılmadan taranıp seçilmiştir. İşlem hem Safari hem Chrome tarayıcısında gerçekleşmiştir. Arama "Türkçe Gitar Dersi" şeklinde yapılmış ve Türkçe içerikler dikkate alınmıştır. Arama sonucunda ekranda çıkan ilk 50 videodan 100.000'in üzerinde görüntülemeye sahip ilk 10 video incelemeye alınmıştır. Video taraması 28.12.2022 yılında yapılmış olup videolar buna göre belirlenmiştir. Çalışmanın incelenmesi için oluşturulan excel tablosunda her kanalın abone sayısı, incelenen en popüler videosu, yüklenme tarihi, video süresi, görüntüleme ve beğeni sayısı, video ve kanal etiketleri son olarak videoda en çok tekrar oynatılan an yer almaktadır. Ardından videoda incelenecek çoklu ortam tasarımı ilkelerinden tutarlılık, dikkat çekme, konumsal yakınlık, zamansal yakınlık, parçalar halinde gösterme, çoklu ortam, kişileştirme ilkeleri bölümü yer almaktadır.

Bu çalışmanın örneklem grubu hazırlanırken YouTube'de bulunan Türkçe gitar dersleri taranmıştır. YouTube platformunda yer alan videolar ön bellek ve çerezler gibi YouTube algoritmasının yönlendirmesine maruz kalmadan seçilmesi için gizli sekmede ve üyelik girişi yapılmadan taranıp seçilmiştir. İşlem hem Safari hem Chrome tarayıcısında gerçekleşmiştir. Bu işlemlerin sonucunda kullanıcı karşısına çıkan gitar dersi ile ilgili en yüksek izleme oranına sahip ilk 5 video listeye alınmış olup ilk 5 video incelenmiştir. Çalışmada dikkat edilecek çoklu ortam tasarımı ilkeleri, gitar eğitimi videolarında en çok karşılaşılabilecek ilkeler üzerinden seçilmiştir. Bu ilkeler Mayer'in Çoklu Ortam İlkeleri'nden tutarlılık, dikkat çekme, konumsal yakınlık, zamansal yakınlık, parçalar halinde gösterme, çoklu ortam, kişileştirme ilkeleri olarak belirlenmiştir. Veriler içerik analizi yolu ile toplanmıştır.

Bulgular

Çalışmanın bu bölümünde veri toplama araçlarından elde edilen veriler üzerinde gerçekleştirilen analizlerin sonuçları sunulmuştur. YouTube'da en çok izlenen Türkçe gitar dersi videoları Mayer'in Çoklu Ortam İlkeleri'nden tutarlılık, dikkat çekme, konumsal yakınlık, zamansal yakınlık, parçalar halinde gösterme, çoklu ortam ve kişileştirme ilkelerine ele alınarak incelenmiştir. İncelemede yer alan beş kanaldan dördünü erkek birini kadın yönetmektedir. İçerik üreticilerinin söylemlerinden yola çıkarak dört erkeğin gitar alanındaki uzmanlıklarını ileri seviye olduğu söylenebilir. Öte yandan kadın içerik üreticisinin gitar hakimiyeti hakkında bir uzmanlığının olmadığı söylenebilir. Gitar Dersi, Onur Art ve Gezgin Müzisyen kanalları sadece gitar içerikli videolar oluştururken Egemen Dişli farklı enstrümanlarla da ilgili içerikler üretmektedir. Öte yandan Niran As kanalı müzik dışında farklı içerikler üreten tek kanaldır. Tüm içerik üreticilerinin video etiketlerini yoğun bir şekilde kullandığı görülmüştür. Kanal etiketlerinde ise daha az kelimeye yer verildiği gözlenmiştir. İncelenen videolar süre bakımından incelendiğinde uzun olarak düşünülebilecek 13 dakika ile 23 dakika arasında değişmektedir.

Videolarda en çok tekrar oynatılan anın videoların anlattıkları konuya bağlı olarak kendi özelinde değişiklik gösterdiği gözlemlenmiştir. Genel olarak videonun başlığıyla en çok tekrar oynatılan anın doğru orantılı olduğu söylenebilir. Kişileştirme, parçalara bölme ve dikkat çekme ilkelerinin incelenen tüm kanallarda başarılı bir şekilde uygulandığı söylenebilir. Öte yandan videolar tutarlılık, konumsal yakınlık, zamansal yakınlık ve çoklu ortam ilkelerine göre incelendiğinde doğru uygulamalar gözlemlense de zaman zaman hatalar da gözlemlenmiştir.

Tablo 2. Eğitsel Gitar Videolarının Karşılaştırılma Tablosu

Kanallar	Gitar Dersi	Onur Art	Egemen Dişli	Niran As	Gezgin Müzisyen
Abone	392 B	238 B	328 B	20,8 B	16,1 B
En Popüler Vidousu	Gitar dersi 1 - BAŞLANGIÇ - Gitar Nasıl Çalınır? Guitar For Beginner	7 GÜNDE GİTAR NASIL ÇALINIR? - Gitar Dersi #1	SIFIRDAN GİTAR DERSİ 1- 50 DERS Gitar Nasıl Çalınır	3 AKOR , 3 KOLAY ŞARKI ! Gitar yeni başlayanlar için şarkılar	Gitar Dersi #03 ► Tek Derste Gitar Üstündeki Notaları Öğrenmek! Gitarda Notaların Yerleri!
Yüklenme Tarihi	10.11.2016	4.01.2021	20.04.2019	24.08.2020	20.07.2019
Video Süresi	17.03	23.31	13.13	21.17	14.25
Görüntüleme	4.073.945	2.035.794	2.224.022	864.757	151.660

Beğeni	90.6 B	57.7 B	66 B	21.9 B	4.08 B
Video Etiketleri	gitar dersi 1, gitar dersi başlangıç, gitar çalıp şarkı söylemek, gitar dersi, gitar dersleri, akor, ritim, arpej, gitar, solo, gitar nasıl çalınır, akor nasıl çalınır, en kolay gitar dersi, bahçeşehir gitar dersi, bahçeşehir sanat, onur güler, bahcesehir müzik kursu, klasik gitar dersi, guitar lesson, guitar for beginner, beginners, play gutar sing song, chords lesson, guitar, how is play guitar	gitar nasıl çalınır, gitar nasıl çalınır ders 1, gitar dersi, gitar dersi 1, gitar,gitar çalma, 7 günde gitar nasıl çalınır, 1 haftada gitar öğrenme, gitar öğrenme, kolay gitar öğrenme, gitar nasıl tutulur, gitarın bölümleri, yeni başlayanlar için gitar dersleri, gitar dersi 1, gitar, gitar çalma ogrenme, gitar dersleri, onur art, onur art gitar dersi 1, sıfırdan gitar dersleri, gitar 1. ders, gitar başlangıç dersi, nasıl gitar çalınır, klasik gitar dersleri, gitar çalmak	gitar ,sıfırdan gitar dersleri, gitar dersi 1, gitar akort yapma, gitar akorları, gitar cover, gitar solo, kolay gitar dersi, gitar solfej, gitar tab, gitarist, gitar vilog, music, gitarla çalınan şarkılar, müzik dersi, en kolay ders, solfej dersleri, klasik gitar dersi, classic guitar lesson, gitar tutorial	gitar akoru yapma, kolay akorlu şarkılar, kolay akorlar, c akoru, e akoru, g akoru, am akoru, dm akoru, em akoru, yeni başlayanlar için gitar, gitarla çalınan kolay şarkılar, baresiz akorlar, akor basma, bir çaresi bulunur akorları, bir çaresi bulunur gitar akorları, elbette gitar akorları, istanbulda sonbahar gitar akorları, gitar akorları	sıfırdan gitar, sıfırdan gitar dersi, başlangıç gitar dersi, gitar başlangıç dersleri, gitar egzersizleri, gitar üstündeki notalar,notalar, notaların yerleri, notaları öğreniyorum, tam ses nedir, yarım ses nedir, diyaz bemol, diyaz bemol nedir, notaları kolay öğrenme, gitar, gitar dersi, gitar nasıl çalınır, gitar dersi 1, gitar dersi 2, gitar dersi 3, gitarla çalınan şarkılar, gitar dersi 4, gitar notaları, gitar dersi 5, gitar dersi 6, gitar dersleri 1
Kanal Etiketleri	müzik, music, acoustik, gitar, eğitimi, Gitar Solo Cover akustik, electric guitar	guitar, music, gitar, fingerstyle, acoustic, guitarist, cover, tab, chords, ukulele, gitar tutorial, gitar dersi, funny guitar, onur art	Bağlama, Saz, Müzik, ders Saz dersi, Bağlama tutorial, Türkü solfej, Şarkı solfej, Yabancı şarkı cover, türkü cover, türkçe cover, En iyi bağlamacılar, Piano tutorial, piyano dersi, Güzel sesli, Ses eğitimi, güncel pop, güncel karaoke, Yabancı karaoke, Türkçe karaoke, Müzik dinle, Müzik kaydetme, Cubase eğitim, Ses kaydetme	"blog" "vlog" "NiranAs" "sohbetvideoları"	'müzik, gitar, gezgin müzisyen, müzisyen buluşmaları, gitar dersi, gitar nasıl çalınır, gitar dersi 1, gitarla çalınan şarkılar, gitarla çalınan kolay şarkılar, gitar notaları, gitar ders, gitar dersi başlangıç, gitar dersi kolay şarkılar, gitar notaları öğrenme, gitar nasıl çalınır baslangic, gitar nasıl çalınır 1, gitar nasıl çalınır 4. ders, klasik gitar, gitar çalma dersleri, hızlı gitar dersleri, gitar nasıl öğrenilir, gitar çalıp şarkı söylemek, en kolay gitar dersi

Tablo 3. En çok izlenen eğitsel gitar video kanallarının karşılaştırılması

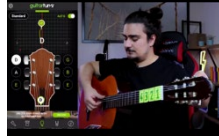
Kanallar					
	Gitar Dersi	Onur Art	Egemen Dişli	Niran As	Gezgin Müzisyen
Abone	392 B	238 B	328 B	20,8 B	16,1 B
En Popüler Videosu	 Gitar Dersi 1 - Başlangıç - Gitar Nasıl Çalınır? Guitar Lesson For Beginner	 7 Günde Gitar Nasıl Çalınır? - Gitar Dersi #1	 Sıfırdan Gitar Dersi 1 - 50 Ders Gitar Nasıl Çalınır	 3 Akor, 3 Kolay Şarkı ! Gitar Yeni Başlayanlar İçin Şarkılar	 Gitar Dersi #03 ► Tek Derste Gitar Üstündeki Tüm Notaları Öğrenmek! Gitarda Notaların Yerleri!
Tarih	10 Kasım 2016	4 Ocak 2021	20 Nisan 2019	24 Ağustos 2020	20 Temmuz 2019
Süre	17.03	23.31	13.13	21.17	14.25
Görüntülenme	4.073.945	2.035.794	2.224.022	864.757	151.660
Beğeni	90.6 B	57.7 B	66 B	21.9 B	4,08 B
Video Etiketleri	gitar dersi 1, gitar dersi başlangıç, gitar çalıp şarkı söylemek, çalıp söylemek, gitar dersi, gitar dersleri, akor, ritim, arpej, gitar, solo, gitar nasıl çalınır, akor nasıl çalınır, en kolay gitar dersi, bahçeşehir gitar dersi, bahçeşehir sanat, onur güler, bahçeşehir müzik kursu, klasik gitar dersi, guitar lesson, guitar lesson for beginner, beginners, play gutar sing song, chords lesson, guitar, how is play	gitar nasıl çalınır, gitar nasıl çalınır ders 1, gitar dersi, gitar dersi 1, gitar,gitar çalma, 7 günde gitar nasıl çalınır, 1 haftada gitar öğrenme, gitar öğrenme, gitar öğrenme, gitar öğrenme, gitar öğrenme, gitarın bölümleri, yeni başlayanlar için gitar dersleri, gitar dersi 1, gitar, gitar çalma öğrenme, gitar dersleri, onur art, onur art gitar dersi 1, sıfırdan gitar dersleri, gitar 1. ders, gitar başlangıç dersi,	gitar ,sıfırdan gitar dersleri, gitar dersi 1, gitar akort yapma, gitar akorları, gitar cover, gitar solo, kolay gitar dersi, gitar solfej, gitar tab, gitarist, gitar vilog, music, gitarla çalınan şarkılar, müzik dersi, en kolay ders, solfej dersleri, klasik gitar dersi, classic guitar lesson, gitar tutorial	gitar akoru yapma, kolay akorlu şarkılar, kolay akorlar, c akoru, e akoru, g akoru, am akoru, dm akoru, em akoru, yeni başlayanlar için gitar, gitarla çalınan kolay şarkılar, baresiz akorlar, akor basma, bir çaresi bulunur akorları, bir çaresi bulunur gitar akorları, elbette gitar akorları, istanbulda sonbahar gitar akorları, gitar akorları	sıfırdan gitar, sıfırdan gitar dersi, başlangıç gitar dersi, gitar başlangıç, gitar başlangıç dersleri, gitar egzersizleri, gitar üstündeki notalar,notalar, notaların yerleri, notaları öğreniyorum, tam ses nedir, yarım ses nedir, diyez bemol, diyez bemol nedir, notaları kolay öğrenme, gitar, gitar dersi, gitar nasıl çalınır, gitar dersi 1, gitar dersi 2, gitar dersi 3, gitarla çalınan şarkılar, gitar dersi

	guitar		nasıl gitar çalınır, klasik gitar dersleri, gitar çalmak				4, gitar notaları, gitar dersi 5, gitar dersi 6, gitar dersleri 1			
Kanal Etiketleri	müzik, acoustic, eğitimi, Gitar Solo Cover akustik, electric guitar	music, gitar, Gitar Cover electric guitar	guitar, music, gitar, fingerstyle, acoustic, guitarist, cover, tab, chords, ukulele, tutorial, gitar dersi, funny guitar, onur art	Bağlama, Saz, Müzik, ders Saz dersi, Bağlama tutorial, Türkü solfej, Şarkı solfej, Yabancı şarkı cover, türkü cover, türkçe cover, En iyi bağlamacılar, Piano tutorial, piyano dersi, Güzel sesli, Ses eğitimi, güncel pop, güncel karaoke, Yabancı karaoke, Türkçe karaoke, Müzik dinle, Müzik kaydetme, Cubase eğitim, Ses kaydetme	"blog" "NiranAs" "sohbetvideoları"	"vlog"	müzik, gitar, gezgin müzişyen, müzişyen buluşmaları, gitar dersi, gitar nasıl çalınır, gitar dersi 1, gitarla çalınan şarkılar, gitarla çalınan kolay şarkılar, gitar notaları, gitar ders, gitar dersi başlangıç, gitar dersi kolay şarkılar, gitar notaları öğrenme, gitar nasıl çalınır baslangic, gitar nasıl çalınır 1, gitar nasıl çalınır 4. ders, klasik gitar, gitar çalma dersleri, hızlı gitar dersleri, gitar nasıl öğrenilir, gitar çalıp şarkı söylemek, en kolay gitar dersi			
En Çok Tekrar Oynatılan An	15.11	öğrenilen şarkı, akorlar ve ritim kalıbının son hali videonun en çok tekrar oynatılan bölümü olmuştur.	Konumsal yakınlık dikkat edilerek gösterilen sol el pozisyonu en çok tekrar oynatılan bölüm olmuştur.	05.09'da gitar üzerinde ilk uygulama anı en çok tekrar edilen bölüm olmuştur.	05.45'te ilk şarkının çalınmaya başladığı an en çok tekrar oynatılan bölüm olmuştur.	06.12'da videoda gitar üzerinde ilk uygulama anı en çok tekrar oynatılan bölüm olmuştur.				
Tutarlılık İlkesi						Videonun başından sonuna kadar ders içeriğinden bağımsız bir arka plan var.	Videonun başından sonuna kadar ders içeriğinden bağımsız bir arka plan var.	Arkadaki görsel dışında sadece bir arka plan kullanılmıştır.	Nispeten sade bir arka plan kullanılmıştır.	Videonun genel olarak arka planı sade tasarlanmıştır. İçeriğe uygun olarak gitar görünmektedir.

<p>Dikkat Çekme</p>	<p>00.42-01.00 arasında ders içeriğinden bahsediyor ve "ne kadar kolay olduğunu size göstereceğim" deyip dikkat çekiyor.</p>	<p>00.00-00.10 arasında hızlı bir şekilde gitarı öğretebileceğini etkili bir şekilde söylüyor. Aynı zamanda küçük resimdeki "7 GÜNDE GİTAR ÇAL" yazısı da dikkat çekicidir.</p>	<p>Videonun konusu ile ilgili etkili bir giriş gözlenmemiştir. 12.27-13.00 arasında kısa sürede şarkı çalabilir hali geleceği dikkat çekici şekilde belirtilmiştir.</p>	<p>00.00-1.47 arasında videonun gitar eğitimi olmadığı ancak 3 akorla kolayca şarkılar çalınabileceği söylenerek dikkat çekiliyor.</p>	 <p>Video ders içeriğinden oluşan 1 dakikalık fragman ile başlıyor. Ayrıca konular Youtube zaman çizelgesinde ayrılmış.</p>
<p>Konumsal Yakınlık</p>	 <p>01.51'den itibaren akorları yakın çekim ile gösteriyor.</p>	 <p>01.38-04.20 arasında gitarı tanıtırken bölgeleri yakın çekim gösteriyor.</p>	 <p>06.11-06.28 arasında yakında çekim arkadaki tablo üzerine yerleştirilmiş.</p>	 <p>03.22-04.45 arasında gösterilen akor basımında kamera açısı yeterli değildir.</p>	 <p>Teorik anlatım kısımlarında görsel kanaldan faydalanılmıştır. Ancak bu esnada eğitmenin görünmesi Çoklu Ortam Tasarımı'na ters düşmektedir.</p>

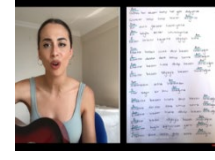
04.23-06.15 arasında gitar tutuşunu anlatırken kamera açısı anlattığı bölgeyi tamamen göstermiyor.

08.00-09.38 arasında gitar akordunu anlatırken tavsiye edilen tuner programını da aktif bir şekilde kullanıyor.

09.02-09.14 arasında anlatıma uygun konumsal yakınlık yapılmıştır. 10.42 10.49 arasında anlatıma uygun konumsal yakınlık yapılmıştır.

04.46-05.13 arasında gösterilen ritim kalıbı çalışmasında kamera açısı yeterli değildir.

Öğrenimi esnasında gitar çalım şekli görünmemektedir. Videoda gösterilen diğer iki şarkıda da benzer hatalar yapılmıştır.

06.03-07.48, 10.37-11.33 arasında anlatıma uygun konumsal yakınlık yapılmıştır. Ancak bu esnada eğitimcinin görünmesi Çoklu Ortam Tasarımı'na ters düşmektedir.

Zamansal Yakınlık

03.17-03.41 arasında "la minor" akorunu gösterirken görsel destek yok. Yazı ile yazılmamış.

Video içeriği zamansal yakınlığa uygun olarak tasarlanmıştır.

Video içeriği zamansal yakınlığa uygun olarak tasarlanmıştır.

05.43-06.44 arasında şarkının söz ve akorları görünürken, 06.45-09.10 arasında şarkı öğrenimi esnasında sözler ve akorlar görünmemektedir. Videoda gösterilen diğer iki şarkıda da benzer hatalar yapılmıştır.

Video içeriği zamansal yakınlığa uygun olarak tasarlanmıştır.

**Parçalar
Halinde
Gösterme**

Video sol elde Am-E akoru, sağ el vuruşu, "Hayat Bayram Olsa" ile sağ-sol elin çalışılması, sağ elde ritim çalışmasının geliştirilmesi

Video içeriği gitar parçalarını tanıma, tutuş, sağ el - sol el egzersizleri şeklinde parçalara bölerek oluşturulmuştur.

Video içeriği sağ el, sol el ve etüt çalışmalarından oluşmuş ve konu geçişleri aynı efekt kullanılarak belirgin hale getirilmiştir.

Video içeriği gitar tanıtımı, kullanılacak akorların basımı, ritim kalıpları, şarkılar şeklinde parçalara bölünerek oluşturulmuştur.

Video konulara göre parçalara bölünmü ayrıca YouTube üzerinde zaman çizgisinde de bununla ilgili düzenleme yapılmıştır.

Konu geçişlerinde sabit efekt kullanılarak belirgin hale getirilmiştir.

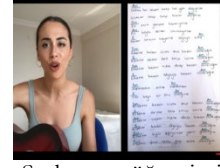
Çoklu Ortam İlkesi

Ders içeriğinde gerekli yerlerde 2. kamera ile içerik desteklenerek çoklu ortam ilkesi uygulanıyor. (Am-E akor öğrenimi, ritim kalıbı öğrenimi) Ancak resimde görüldüğü gibi yapılan düzenleme aynı zamanda bilişsel yüke yol açmaktadır.

Video içeriği genel olarak çoklu ortam ilkesine uygun bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

Şarkı öğrenimi esnasında söz ve akorlar gösterilmiştir ancak bir süre sonra söz ve akorlar ekrandan çıkmıştır. Bu da zamansal yakınlığa ters düşmektedir.

Video içeriği farklı kamera açıları, birden fazla kamera kullanımı, teorik bilgilerin ekranda yer almasıyla çoklu ortam ilkesine uygun gerçekleştirilmiştir.

Kişiselleştirme İlkesi

Videoda samimi, arkadaşça bir dil kullanılmıştır.

Videoda resmi dil yerine samimi bir dil kullanılmıştır.

Videoda samimi bir dil kullanılmıştır.

Videoda samimi, arkadaşça bir dil kullanılmıştır. Ayrıca içeriğin eğitim videosu olmadığı, giriş seviyesinde çalmak isteyenlere yardımcı olmak için hazırlanmış bir video olduğu belirtilmiştir.

Videoda samimi dil kullanılmıştır. Ayrıca kamera arkasında olan bir kişiye arada konuyla ilgili sorular sorularak izleyicinin aklında oluşabilecek sorular giderilmeye çalışılmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Bu içerik analizi, belirli bir konuya odaklanan ve 5 eğitsel gitar videosunun etiketlerini inceleyen nitel bir araştırmanın sonuçlarını temsil etmektedir. Etiketler, video içerikleri hakkında önemli bilgiler sağlamaktadır. Etiketler, kullanıcıların YouTube videolarının içeriği hakkında bilgi sahibi olmalarına ve kullanımdan fayda sağladıklarından emin olmalarına yardımcı olabilir (Neumann, & Herodotou, 2020; Papadamou et al. 2019). Neumann, ve Herodotou, (2020)'a göre, etiketler, kullanıcıların çevrimiçi topluluklarında etik ve eleştirel katılımcılar olmaları için bilgi ve becerilerle donatılmasına katkıda bulunabilir. Yetişkinler, olumsuz mesajları belirlemek ve olumlu davranışları teşvik etmek için çocukların içeriği birlikte izleyebilir, tartışabilir ve üzerinde düşünmelerine yardımcı olabilir. Analiz sonuçlarına göre, "gitar" etiketi en sık kullanılan ve odaklanılan bir konuyu temsil etmektedir. Ayrıca, başlangıç seviyesine yönelik dersler, akorlar, teknikler ve gitar eğitim süreci gibi konular da önemli etiketler arasında yer almaktadır. Bu analiz, eğitsel gitar videolarının içeriği ve kullanılan etiketlerin popülerlik ve odak noktaları hakkında bilgi sağlayarak, ilgili araştırmalara katkı sağlamaktadır. Neumann, ve Herodotou (2020) yaptıkları çalışmada, etiketler, yaşa uygunluk, içerik kalitesi, tasarım özellikleri ve öğrenme hedeflerinin karşılanmasını sağlayarak eğitsel YouTube videolarının kalitesinin değerlendirilmesine yardımcı olabilir.

Beş eğitsel gitar kanalının kullandığı etiketleri analiz edildiğinde kanalların kullandığı etiketlerin temalarını: "Gitar Eğitimi", "Müzik ve Çalma", "Türkçe Şarkılar ve Türk Müziği", "Piyano Eğitimi" ve "Karaoke ve Popüler Müzik" olduğu ortaya çıkmıştır. Gitar eğitimi odaklı kanalların diğer temalara göre daha fazla ilgi gördüğü görülmüştür. Türkçe şarkılar ve türkü coverlarına olan ilginin yanı sıra, piyano eğitimi ile ilgili

kanalların da belirli bir kitleye hitap ettiği tespit edilmiştir. Ayrıca, karaoke ve popüler müzik içeriklerinin de dikkat çektiği gözlemlenmiştir. Bu bulgular, eğitsel gitar kanallarının içerik tercihlerini anlamak ve ilgi alanlarına göre içerik üretim stratejilerini belirlemek için akademik bir perspektifle değerlendirilebilir.

Yapılan bir çalışmada, gitar öğretim videoları çoklu ortam tasarımı ilkelerine göre incelenmiş ve çalışmanın sonucunda incelenen videoların ağırlıklı olarak çoklu ortam tasarımına uygun olduğu belirtilmiştir. Sade arka plan kullanımı, gerektiği ölçüde görsel eklenmesi videoların en başarılı olduğu alanlar olarak belirtilmiştir. İnsanlar, gereksiz unsurların dahil edilmesi yerine hariç tutulması durumunda daha iyi performans göstermiştir (Mayer vd., 2001; Mayer, 2021). Bunun yanı sıra görsel materyallerle videoların zenginleştirilmesi gerektiği belirtilmiştir (Ülker, 2021).

Yapılan başka bir çalışmada Eğitim Bilişim Ağı (EBA) içerisinde yer alan 5. sınıf matematik videoları çoklu ortam tasarımı ilkelerine göre incelenmiş ve videoların genel olarak çoklu ortam tasarımına uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Çalışmada özellikle sabit ve hareketli görsellerin, grafik, tablo ve görsel yazıların videoda doğru şekilde yerleştirildiği, öğretmenin günlük konuşma dilini tercih ettiği, dikkat çekme ilkesinin amacına uygun biçimde kullanıldığı belirtilmiştir (Esim, 2021). Çoklu ortam tasarımı ilkelerinin hayat bilgisi dersi videoları üzerinden incelendiği farklı bir çalışmada 41 tane 3. sınıf hayat bilgisi dersi videosu incelenmiştir. Çalışma sonucunda videoların çoklu ortam ilkelerine uygun şekilde tasarlandığı sonucuna ulaşılmıştır. Videolarda kullanılan materyallerin birbiriyle uyumlu, tasarımın genel olarak sade olduğu belirtilmiştir. Öte yandan incelenen videoların gereksizlik ilkesine uymadığı da belirtilmiştir (Özerbaş v.d., 2021).

YouTube’de en çok izlenen Türkçe gitar dersi videolarının Mayer’in Çoklu Ortam İlkeleri’nden tutarlılık, dikkat çekme, konumsal yakınlık, zamansal yakınlık, parçalar halinde gösterme, çoklu ortam ve kişileştirme ilkelerine göre değerlendirme sonuçları aşağıdaki gibidir.

Yapılan incelemeye göre tutarlılık ilkesinin en çok izlenen gitar dersi videoları üzerinde herhangi bir etkisi görülmemiştir. Tutarlılık ilkesine uygun düzenlenmiş videoların yanı sıra karışık, arka planda konuyla alakası bulunmayan materyallerin de yer aldığı videolar en çok izlenen gitar dersi videoları arasında yer almıştır. Bu sebeple tutarlılık ilkesinin videoların tercih edilmesinde belirleyici bir etkisi olmadığı gözlemlenmiştir.

Yapılan incelemeye göre dikkat çekme ilkesi incelenen tüm videolarda görülmüştür. Video başlıklarında ya da video içeriğinde konuşurken yapılan vurgu ve tonlama ile dikkat çekilmiştir. Bir videonun başlığında “7 Günde Gitar Çal” şeklinde dikkat çekilmiştir. Genel olarak tüm videoların öğrenen açısından başarıya ulaşmaları için dikkat etmeleri gereken noktalar “ne kadar kolay olduğunu size göstereceğim”, “kısa sürede gitar çalınabilir hale gelineceği”, “3 akorla kolay şarkılar çalmak” gibi cümleler öğrenenlerin dikkatini çekecek şekilde vurgulanarak video içeriklerinde yer almıştır. İncelenen videolardan birinde içeriğin önemli noktalarından oluşan bir dakikalık fragman yer verilerek dikkat çekilmiştir. Bu sebeple dikkat çekme ilkesinin videoların tercih edilmesinde belirleyici bir etkisi olabileceği gözlemlenmiştir. Yapılan incelemeye göre konumsal yakınlık ilkesi incelenen tüm videolarda görülmüştür. Parmak çalışmaları, akor basımları gibi önemli noktalar yakınlştırılarak ya da birden fazla kamera kullanılarak konumsal açıdan yakınlık sağlanmıştır.

Konumsal yakınlık ilkesi, videolarda sıkça kullanılmıştır. Özellikle önemli detayların ve tekniklerin yakından gösterilmesi, öğrenenlerin daha iyi anlamalarını sağlayabilir. Bunun yanı sıra bazı videolarda zaman zaman konumsal yakınlığın uygulandığı kısımlarda video açılarının doğru açıda olmadığı durumlar gözlemlenmiştir. Kullanımın doğruluğundan bağımsız olarak incelenen tüm videolarda konumsal yakınlık kullanılmıştır. Bu durum, konumsal yakınlık ilkesinin videoların tercih edilmesinde belirleyici bir etkisi olabileceğini göstermektedir.

Yapılan incelemeye göre zamansal yakınlık ilkesi incelenen tüm videolarda uygulanmıştır. Konunun anlatımı sırasında yaklaşan kamera açılarıyla desteklenmesi, öğrenenlerin içeriği daha iyi kavramalarına yardımcı olabilir (Harrell ve diğerleri, 2021). Zamansal yakınlık daha çok sözel bilgilerin gitar üzerinde uygulanışı esnasında kamera açısının yaklaşmasıyla uygulanmıştır. Anlatılan içeriğe uygun olarak kamera açılarında yakınlştırılmalar yapılmış ya da farklı bir kamera kullanılarak konuya uygun yakınlık sağlanmıştır. İncelenen videoların bir kısmında öğretilen akorların isimlerinin, öğretilen parçanın sözlerinin ve akorlarının konu bitmeden ekrandan kaybolduğu gözlemlenmiştir. Bu durum zamansal yakınlık ilkesine ters düşmektedir. Kullanımın doğruluğundan bağımsız olarak incelenen tüm videolarda zamansal yakınlık kullanılmıştır. Bu durum, zamansal yakınlık ilkesinin videoların tercih edilmesinde belirleyici bir etkisi olabileceğini

göstermektedir. Yapılan incelemeye göre parçalar halinde gösterme ilkesi incelenen tüm videolarda görülmüştür. Genellikle videolarda yapılacak çalışma özet olarak kısa belirtilip sonrasında her yeni konu öncesinde sözel olarak vurgu yapıp parçalar halinde gösterme etkisi hissettirilmiştir. Bu sayede öğrenenler farklı bir çalışmaya geçtiğini tüm videolarda kolaylıkla anlayabilmektedir.

Bazı videolarda parçalar halinde gösterme ilkesi kamera geçişleri ve görsel etkilerin kullanımıyla birlikte çok daha belirgin şekilde yapılmıştır. Sadece bir videoda YouTube'nin zaman çizgisini bölme özelliği kullanılmış ve konu başlıkları net bir şekilde gösterilmiştir. Parçalar halinde gösterme ilkesi, videolarda sıkça görülmüş ve özellikle konunun bölümlere ayrılarak gösterilmesi, öğrenenlerin takibini kolaylaştırabilir (Lange & Costley, 2020). Gulum (2023)'e göre, öğrencilerin keman çalarken yaşadıkları pratik zorluklarının tamamının başlangıç seviyesinde olduğunu ve öğretmenlerin bu zorluklara, çoğunlukla yorumlar bölümü aracılığıyla kısa talimatlar vererek çözümler sunduğunu vurgulamaktadır. Bu sayede içerik üreticisi öğrenenlere, ihtiyaç duydukları konuya diğer videolara göre daha kolay ulaşabilme imkânı sağlamıştır. Konun başlangıç ve bitişinin net bir şekilde zaman çizgisiyle belirlenmesinden dolayı parçalar halinde gösterme ilkesi en iyi bu videoda kullanılmıştır. İncelenen videolara göre parçalar halinde gösterme ilkesinin videoların tercih edilmesinde belirleyici bir etkisi olabileceği gözlemlenmiştir.

Yapılan incelemeye göre çoklu ortam ilkesi incelenen beş videonun dördünde görüşmüştür. İçeriklerin şarkı sözleri, akor gösterimi, teorik bilgi gibi gerekli yerlerinde görsel materyaller kullanılarak ya da sözel bilgiler görsel hale getirilerek video içerikleri zenginleştirilmiştir. Çoklu ortam ilkesi, videolarda genellikle yerine getirilmiştir. Eğitsel videolarda, görsel materyallerin ve görsel yazıların birlikte kullanımı, içeriği zenginleştirerek anlamayı artırabilir (Malakul & Park, 2023; Mayer, 2021). Videoların bazılarında zaman zaman materyallerin yanlış bir şekilde kullanıldığı gözlemlenmiştir. Görsellerin, anlaşılmasını zorlaştıracak şekilde uygun olmayan konuma yerleştirilmesi, zamansal ve konumsal yakınlığa ters düşecek şekilde ekrandan kaybolması, ihtiyaç duyulmayacağı zamanlarda anlatıcının küçük karede görünmesi kullanıma verilecek örneklerdir. Sadece incelenen bir videoda çoklu ortama ilişkin verilecek bir örneğe rastlanmamıştır. Kullanımın doğruluğundan bağımsız olarak incelenen videoların çoğunda çoklu ortam kullanılmıştır. Bu durum, çoklu ortam ilkesinin videoların tercih edilmesinde belirleyici bir etkisi olabileceğini göstermektedir.

Yapılan incelemeye göre kişileştirme ilkesi incelenen tüm videolarda görüşmüştür. Resmi dil yerine arkadaşça bir anlatım kullanılmıştır. "Yaparsanız" yerine "yaparsan" gibi samimi bir dilin kullanılması, içerik üreticisinin çok profesyonel olmadığını sadece bildiklerini anlatmak için videoyu çektiğini arkadaşça ifade etmesi, kamera arkasındaki biriyle konuşulup izleyiciye oradaymış hissi verilmesi kişiselleştirme ilkesine uygun gözlemlenmiş örneklerden bazılarıdır. Bu sebeple kişileştirme ilkesinin videoların tercih edilmesinde belirleyici bir etkisi olabileceği gözlemlenmiştir. Kişiselleştirme ilkesi ve videolarda öğretici ve samimi bir anlatımın tercih edilmesi, izleyiciyle daha güçlü bir bağ kurulmasına yardımcı olabilir (Liman-Kaban, 2021; Liman-Kaban & Karadeniz, 2021; Magnone vd., 2023). Bu bulgular, eğitsel video üreticilerine içeriklerini daha etkili ve çekici hale getirmek için kişiselleştirme ilkesini ve samimi anlatımı kullanmalarının önemini vurgulamaktadır. Özellikle öğrenenlerle güçlü bir bağ kurmak ve içeriği daha anlaşılır kılmak için kişiselleştirme ilkesi üzerinde çalışılabilir. Bu şekilde, eğitsel videoların daha fazla izlenme ve etkileşim elde etmesine katkı sağlanabilir.

Sonuç olarak, bu çalışma eğitsel gitar videolarının etiketlerini ve çoklu ortam tasarımını inceleyerek içerik tercihleri ve tasarım ilkelerinin etkisini değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bulgular, içerik üreticilerinin içerik tercihlerini daha iyi anlamalarına ve izleyicilere daha etkili bir şekilde ulaşmalarına yardımcı olabilecek niteliktedir. Ayrıca, eğitim materyallerinin daha etkili bir şekilde tasarlanması için çoklu ortam tasarımı ilkelerinin dikkate alınması önerilebilir. Bu çalışmanın bulguları ışığında, eğitsel video üreticilerine aşağıdaki öneriler sunulabilir:

İçerik Odaklı Etiketler Kullanın: Eğitsel gitar videoları oluştururken, videolarınızın içeriğini en iyi şekilde yansıtan etiketleri kullanmaya özen gösterin. Özellikle anahtar konuları, teknikleri ve öğrenme hedeflerini yansıtan etiketler videolarınızın daha hızlı bulunmasına yardımcı olabilir.

İzleyici İlgisini Çekin: Videolarınızın başlıklarını ve açıklamalarını dikkat çekici ve ilgi çekici bir şekilde oluşturun. Öğrenenlerin dikkatini çekmek ve videolarınıza tıklamalarını sağlamak için öğrenme hedeflerini, hızlı öğrenme vaatlerini ve ilgi çekici ifadeleri kullanabilirsiniz.

Çoklu Ortam Tasarımına Dikkat Edin: Videolarınızı üretirken Mayer'in Çoklu Ortam İlkelerini göz önünde bulundurun. Videolarınızda tutarlılık, dikkat çekme, konumsal ve zamansal yakınlık, parçalar halinde gösterme, görsel materyal kullanımı ve kişileştirme ilkesine dikkat ederek öğrenenlerin içeriği daha etkili bir şekilde anlamalarını sağlayabilirsiniz.

Öğrenci Merkezli Anlatım: Anlatım tarzınızı öğrenci merkezli hale getirin. Arkadaşça ve samimi bir dil kullanarak öğrenenlerle daha güçlü bir bağ kurabilirsiniz. Onların ihtiyaçlarını ve beklentilerini anlayarak videolarınızı hazırlayın.

Önemli Noktaları Vurgulayın: Videolarınızda önemli detayları ve teknikleri vurgulayarak öğrenenlerin daha iyi anlamalarını sağlayın. Konumsal yakınlık ve görsel materyalleri kullanarak bu önemli noktaları açıkça gösterin.

İçerik Zenginliği: Videolarınızı görsel materyallerle ve örneklerle zenginleştirerek içeriği daha etkili bir şekilde anlatın. Özellikle akor gösterimleri, parça çalımları ve teknik açıklamalar için görsel materyal kullanımını tercih edebilirsiniz.

Öğrenme Aşamalarını Parçalara Ayırın: Videolarınızı öğrenme aşamalarına bölerek parçalar halinde gösterme ilkesini kullanabilirsiniz. Bu, öğrenenlerin içeriği daha iyi takip etmelerine ve anlamalarına yardımcı olabilir.

Dikkat Çekme İlkesini Kullanın: Önemli noktaları ve öğrenme hedeflerini vurgulayarak dikkat çekme ilkesini uygulayabilirsiniz. Videolarınızın başlıklarından tutun da içeriğine kadar öğrenenlerin ilgisini çekmek için bu ilkeyi kullanabilirsiniz.

YouTube Analiz Araçlarından Yararlanın: YouTube'un sağladığı analiz araçlarıyla videolarınızın izlenme istatistiklerini inceleyin. Hangi tür videoların daha fazla ilgi gördüğünü ve hangi ilke veya içerik tercihlerinin daha etkili olduğunu bu verilerden öğrenebilirsiniz.

Gelişmeye Açık Olun: Videolarınızı üretirken sürekli olarak gelişmeye ve yenilikleri takip etmeye açık olun. İzleyici geri bildirimlerini dikkate alarak içerik ve tasarımınızı sürekli olarak iyileştirin.

Bu çalışma, eğitsel içerik üretimi ve tasarımına ilişkin gelecekteki araştırmalara temel oluşturabilir. Yapılan araştırma sonucunda tutarlılık ilkesi dışında ele alınan diğer tüm ilkeler video içerik üreticilerinin çoğu tarafından kullanılmıştır. Tutarlılık ilkesi dışında sadece bir içerik üreticisi tarafından çoklu ortam ilkesinin de kullanılmadığı gözlemlenmiştir. Çoğu ilkenin kullanımında yapılan hatalar sebebiyle ilkelerin içerik üreticileri tarafından bilinçli olmadan kullanıldığı düşünülmektedir. Ancak bu kullanımın içeriği zenginleştirilmesi sayesinde izleyicilerin videoları tercih etmesinde önemli bir rol aldığı düşünülmektedir. Kullanımın doğruluğundan bağımsız olarak çoklu ortam tasarımı ilkelerinden dikkat çekme, konumsal yakınlık, zamansal yakınlık, parçalar halinde gösterme, çoklu ortam ve kişileştirme ilkelerinin YouTube platformunda en çok izlenen Türkçe gitar dersi videoları üzerinde belirleyici bir etkisi olduğu kararına varılmıştır. Çoklu ortam tasarımı ilkelerinden tutarlılık ilkesinin YouTube platformunda en çok izlenen Türkçe gitar dersi videoları üzerinde herhangi belirleyici bir etkisinin olmadığı kararına varılmıştır. Yapılan alan yazın taramasında YouTube platformunda yer alan gitar dersi videolarıyla ilgili bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu çalışma çoklu ortam tasarımı üzerine YouTube platformunda müzik üzerine yapılan alanındaki ilk çalışmadır. Yapılan bu çalışmanın ileride buna benzer yapılacak olan çalışmalara fayda sağlayacağı düşünülmektedir. Uzun soluklu bir araştırma planı olsa da belirlenecek çoklu ortam ilkeleri üzerinden iki YouTube kanalı açılıp bir kanalda ilkelere bağlı, diğer kanalda ilkelere ters düşecek şekilde içerikler oluşturup bunun sonucunda çoklu ortam ilkelerinin YouTube platformunda belirleyici bir etkisinin olup olmadığı daha net bir şekilde incelenebilir. Ayrıca çalışmanın daha geniş bir kitlede incelenmesi için yapanıcı kaynakların da dahil edileceği bir çalışma yapılabilir.

Kaynakça

- Albert, D. J. (2015). Social Media in Music Education: Extending Learning to Where Students Live. *Music Educators Journal*, 102 (2): 31–38. <https://doi.org/10.1177/0027432115606976>.
- Alexa (2022, January 24). The top 500 sites on the web. Alexa. Retrieved from <https://web.archive.org/web/20220118000917/https://www.alexa.com/topsites>
- Alkhudaydi, (2018). Investigating factors that influence the use of You Tube in teaching biology in high schools in Saudi Arabia based on the technology acceptance model. *Electronic comprehensive journal for education and science publications*, 13, 1-10.

- Amos, N. (2021). Utilizing Case Studies to Increase Engagement and Better Learning Outcomes in Secondary Science Education. *Learning to Teach Language Arts, Mathematics, Science, and Social Studies Through Research and Practice*, 10(1). Retrieved from <https://openjournals.utoledo.edu/index.php/learningtoteach/article/view/505>
- Arnold, A. (2017). Primary hyperparathyroidism: molecular genetic insights and clinical implications. Presented at *Society for Endocrinology BES*, Harrogate, UK. Endocrine Abstracts, 50, PL1.
- Brook, J., & Uptis, R. (2015). Can an online tool support contemporary independent music teaching and learning? *Music Education Research*, 17(1), 34-47. <https://doi.org/10.1080/14613808.2014.969217>.
- Camm, C. F., Russell, E., Xu, A. J., & Rajappan, K. (2018). Does YouTube provide high-quality resources for patient education on atrial fibrillation ablation? *International Journal of Cardiology*, 272, 189-193.
- Cayari, C. (2011). The YouTube effect: How YouTube has provided new ways to consume, create, and share music. *International Journal of Education & the Arts*, 12(6), 1-30.
- Cayari, C. (2014). Using informal education through music video creation. *General Music Today*, 27(3), 17-22. <https://doi.org/10.1177/1048371313492537>.
- Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (Eds.). (2018). *The SAGE Handbook of Qualitative Research* (5th ed.). Los Angeles, CA: Sage.
- Dursun, Ö. Ö., & Odabaşı, H. F. (2017). *Çoklu Ortam Tasarımı Kitabı*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Esim, F. D. (2021). Eğitim Bilişim Ağ'ndaki (EBA) ortaokul matematik içeriklerine yönelik hazırlanan videoların çoklu ortam tasarım ilkelerine göre incelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi*. Adana: Çukurova Üniversitesi.
- Ganchoudhuri, S., & Wellman, B. (2020). Reflections from the Field of New Media and Sociology: Networked Music Learning. In *The Oxford Handbook of Social Media and Music Learning*, edited by J. L. Waldron, Stephanie Horsley, and K. K. Veblen, 105–109. New York: Oxford University Press.
- Gulum, O. (2023). YouTube comments on violin instruction videos: An analysis of comments in Turkish. *Music Education Research*, 1–14. <https://doi.org/10.1080/14613808.2023.2244535>
- Hamza, Z. A. & Hammad, M. (2020). Generating Test Sequences from UML Use Case Diagram: A Case Study. *Second International Sustainability and Resilience Conference: Technology and Innovation in Building Designs(51154)*, Sakheer, Bahrain, pp. 1-6, doi: 10.1109/IEEECONF51154.2020.9319979.
- Harrell, K. M., McGinn, M. J., Edwards, C. D., Warren Foster, K., & Meredith, M. A. (2021). Crashing from cadaver to computer: Covid-driven crisis-mode pedagogy Spawns Active Online Substitute for teaching gross anatomy. *Anatomical Sciences Education*, 14(5), 536–551. <https://doi.org/10.1002/ase.2121>.
- İşbulan, O., Arslan, E., Alkaya, E., & Selvi, G. (2020). Eğitim Bilişim Ağ'nda (EBA) yer alan çoklu ortam uygulamalarının çoklu ortam öğrenme ilkeleri açısından değerlendirilmesi. *PESA Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(2), 182-196.
- Kavoori, A. (2015). Making sense of YouTube. *Global Media Journal*, 13(24)
- Kellner, D., & Kim, G. (2010). YouTube, critical pedagogy, and Media Activism. *Review of Education, Pedagogy, and Cultural Studies*, 32(1), 3–36. <https://doi.org/10.1080/10714410903482658>
- Kruse, N. B., & Veblen, K. (2012). Music Teaching and Learning Online: Considering YouTube Instructional Videos. *Journal of Music, Technology & Education*, 5(1):77–87. https://doi.org/10.1386/jmte.5.1.77_1.
- Lange, C., & Costley, J. (2020). Improving online video lectures: Learning challenges created by Media. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 17(1). <https://doi.org/10.1186/s41239-020-00190-6>.

- Leymun, Ş. O., Odabaşı, H. F., & Yurdakul, I. K. (2017). Eğitim ortamlarında durum çalışmasının önemi. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 5(3), 367-385.
- Liman Kaban, A. (2021). EFL Students' Personalized Reading Experiences and its Influence on Engagement and Online Presences. *Shanlax International Journal of Education*, 9(4), 196-209. <https://doi.org/10.34293/education.v9i4.4113>.
- Liman Kaban, A., & Karadeniz, S. (2021). Children's Reading Comprehension and Motivation on Screen Versus on Paper. *SAGE Open*, 11(1). <https://doi.org/10.1177/2158244020988849>.
- Malakul, S., & Park, I. (2023). The effects of using an auto-subtitle system in educational videos to facilitate learning for secondary school students: learning comprehension, cognitive load, and satisfaction. *Smart Learning Environments*, 10 (4). <https://doi.org/10.1186/s40561-023-00224-2>.
- Marone, V., & Rodriguez, R. C. (2019). "what's so awesome with YouTube": Learning music with social media celebrities. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, 9(4). <https://doi.org/10.29333/ojcm/5955>.
- Magnone, K. Q., Ebert, J. A., Creeden, R., Karlock, G., Loveday, M., Blake, E., Pratt, J. M., Schafer, A. G., & Yeziarski, E. J. (2023). Cognitively loaded: An investigation of educational chemistry youtube videos' adherence to Mayer's multimedia principles. *Journal of Chemical Education*, 100(2), 432-441. <https://doi.org/10.1021/acs.jchemed.2c00591>.
- Mayer, R. E. (2021). Evidence-based principles for how to design effective instructional videos. *Journal of Applied Research in Memory and Cognition*, 10(2), 229-240. <https://doi.org/10.1016/j.jarmac.2021.03.007>
- Mayer, R. E., Heiser, J., & Lonn, S. (2001). Cognitive constraints on multimedia learning: When presenting more material results in less understanding. *Journal of Educational Psychology*, 93(1), 187-198. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.93.1.187>.
- Neumann, M.M., & Herodotou, C. (2020). Evaluating YouTube videos for young children. *Education and Information Technologies*, 25, 4459-4475 <https://doi.org/10.1007/s10639-020-10183-7>
- Özerbaş, M. A. , Safi, B. N. & Türkoğlu, Ş. (2021). Hayat Bilgisi Dersinde Kullanılan Dijital Platformların Çoklu Ortam Tasarım İlkelerine Göre Değerlendirilmesi . *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi* , 19 (1) , 421-437 . DOI: 10.37217/tebd.872751.
- Paivio, A. (2014). Mind and its evolution: A dual coding theoretical approach. *Psychology Press*.
- Papadamou, K., Papisavva, A., Zannettou, S., Blackburn, J., Kourtellis, N., Leontiadis, I., Stringhini, G., & Sirivianos, M. (2019). Disturbed YouTube for kids: Characterizing and detecting inappropriate videos targeting young children. *Computer Science: Social and Information Networks*. Retrieved online from: <https://arxiv.org/pdf/1901.07046.pdf>.
- Pînzaru, F., & Mitan, A. (2012). Social media and marketing of the "popcorn" music wave: The success of Romanian commercial musicians analysed through their perceived image on Facebook and YouTube. *Economics & Sociology*, 5(2), 125-138. Retrieved from <http://search.proquest.com/docview/1356459453?accountid=7122>
- Rudolph, T. & Frankel, J. (2009). *YouTube in Music Education*. Milwaukee: Hal Leonard Corporation.
- Soukup, P. A. (2014). Looking at, with, and through YouTube. *Communication Research Trends*, 33(3), 3-34.
- Subaşı, M., & Okumuş, K. (2017). Bir araştırma yöntemi olarak durum çalışması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 419-426.
- Sweller, J. (1988). Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive Science*, 12(2), 257-285.
- Thibeault, M. D., & Evoy, J. (2011). Building your own musical community: How YouTube, Miley Cyrus, and the ukulele can create a new kind of ensemble. *General Music Today*, 24(3), 44-52. <https://doi.org/10.1177/1048371310397348>

- Uygun, G. (2020). Investigation of Videos Giving Instrument Education in YouTube Environment in Terms of Various Variables. *Balkan Music & Art Journal*, 2 (2): 13-26. <https://doi.org/10.47956/bmsd.801844>.
- Ülker, M. (2021). Yunus Emre Enstitüsü'nün A1 seviyesindeki Türkçe öğretim videolarının çoklu ortam ilkelerine göre değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 10(1), 237-254.
- Waldron, J. L., Stephanie, H., & Veblen, K. K. (2020). *The Oxford Handbook of Social Media and Music Learning*. New York: Oxford University Press.
- Whitaker, J. A., Orman, E. K., & Yarbrough, C. (2014). Characteristics of “music education” videos posted on YouTube. *Update: Applications of Research in Music Education*, 33(1), 49-56. <https://doi.org/10.1177/8755123314540662>
- Yünkül, E. (2018). Çoklu ortam öğrenme ile ilgili öğrenen görüşleri. *Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(40), 255-269.
- Yakan, D. (2021). Çoklu ortam ilkesinin ilkökul 2. sınıf öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeylerine etkisi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi.

EXTENDED SUMMARY

Education-oriented content created in video format has become more functional from past to present with the development of technology. In contrast to the previously unilateral management, today there are functions such as forward or rewind, start-continue. In addition, limitations such as resolution and language options have disappeared. Given the evolution of the Internet, education-oriented content in video format has the opportunity to reach a wider audience. For those who want to produce content in video format, the production process has also become easier. Thanks to user-friendly video editing programs, it has become possible to shoot and edit videos even with camera phones instead of expensive equipment (Ülker, 2021).

This section describes the research model, participants, data collection tools, data collection, and analysis of the data. This study was conducted using content analysis, one of the qualitative research designs. Content analysis is one of the most cited methods in social sciences and media studies (Denzin & Lincoln, 2018). In the same study, it was underlined that content analysis aims to be an objective, systematic and content analysis method used in qualitative research, and given the statistical nature of content analysis, it is useful in postpositivist visual research. Reliability and validity criteria are crucial to ensure the credibility of qualitative research. One way to do this is to check inter-coder reliability (Cohen's kappa above 0.7 is sufficient) multiple times throughout the content analysis for consistent reliability (Bernard, 2011). The data were analyzed by two field experts. The inter-coder reliability of the study was 0.82. The videos on the YouTube platform were scanned and selected in the incognito tab and without membership login in order to select the videos without being exposed to the guidance of the YouTube algorithm such as cache and cookies. The process was performed in both Safari and Chrome browsers. The search was "Turkish Guitar Lesson" and Turkish content was taken into consideration. Of the first 50 videos that appeared on the screen as a result of the search, the first 10 videos with over 100,000 views were analyzed. The video search was made on 28.12.2022 and the videos were determined accordingly. In the excel table created for the examination of the study, the number of subscribers of each channel, the most popular video examined, upload date, video duration, number of views and likes, video and channel tags, and finally the most replayed moment in the video are included. Then, there is a section on the principles of consistency, attracting attention, spatial proximity, temporal proximity, showing in parts, multimedia, and personalization, which are among the multimedia design principles to be examined in the video.

In this section of the study, the results of the analyses performed on the data obtained from the data collection tools are presented. The most watched Turkish guitar lesson videos on YouTube were analyzed based on Mayer's Multimedia Principles of coherence, signalling, spatial contiguity, temporal contiguity, segmenting, multimedia, and personalization. Four of the five channels in the analysis are managed by men and one by a woman. Based on the discourses of the creators, it can be said that the four men have an advanced level of expertise in the field of guitar. On the other hand, it can be said that the female creator has no expertise in guitar mastery. While the channels Gitar Dersi, Onur Art and Gezgin Müzisyen create only guitar videos, Egemen Dişli produces content on different instruments. On the other hand, Niran As is the only channel that produces content other than music. It was observed that all content producers used video tags extensively. It was observed that fewer words were used in channel tags. When the analyzed videos are analyzed in terms of duration, they vary between 13 minutes and 23 minutes, which can be considered as long. As a result of the research, except for the coherence principle, all other principles were used by most of the video content producers. Apart from the coherence principle, it was observed that only one content producer did not use the multimedia principle. Due to the mistakes made in the use of most of the principles, it is thought that the principles are used unconsciously by the content producers. However, it is thought that this use enriches the content and plays an important role in viewers' preference for videos. Regardless of the accuracy of the use, it was concluded that the principles of multimedia design principles of signalling, spatial contiguity, temporal contiguity, segmenting, multimedia, and personalization have a determining effect on the most watched Turkish guitar lesson videos on the YouTube platform. It was concluded that the principle of coherence, one of the multimedia design principles, did not have any determinant effect on the Turkish guitar lesson videos most watched on the YouTube platform. In the literature review, no study on guitar lesson videos on YouTube platform was found. This study is the first study in the field of multimedia design on music on YouTube platform. It is thought that this study will benefit similar studies to be conducted in the

future. Although it is a long-term research plan, two YouTube channels can be opened on the basis of the multimedia principles to be determined, and as a result, it can be examined more clearly whether multimedia principles have a determining effect on the YouTube platform. In addition, a study can be conducted in which artificial sources can be included in order to examine the study in a wider audience.